

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	8276 Журналістика
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8276
Назва ОП	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Супрун Людмила Вікторівна, Кантур Олександр Михайлович, Іванова Ірина Борисівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	19.10.2020 р. – 21.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/321FoQn>

Програма візиту експертної групи <https://bit.ly/3kUyOvc>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП та її реалізація у ЗВО справляють у цілому позитивне враження. 1. Загальне бачення унікальності ОП, комплексна відповідність визначених компетентностей та ПРН вимогам НРК для другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, врахування галузевого контексту та ін. свідчать про загалом відповідність вимогам Критерію 1. Висловлені рекомендації мають на меті визначення напрямків подальшого вдосконалення ОП. 2. Чітка структура, взаємопов'язаність ОК, досяжність ПРН, відповідність предметній області, потужне залучення роботодавців, активне впровадження елементів дуальної освіти, забезпечення права здобувачів освіти на реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії. Пріоритетність практичної підготовки майбутніх фахівців у галузі журналістики. Вимоги критерію 2 дотримані. 3. Правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Процедуру перезарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, нормативно врегульовано, хоча відсутність практики нормативного зарахування неформальної освіти свідчить про окремі недоліки розроблених процедур. Можемо стверджувати про загалом відповідність вимогам Критерію 3. 4. Навчання і викладання загалом відповідають Критерію 4. Сильними сторонами ОП є використання інноваційних методів навчання та постійна робота з їх унормування, оновлення змісту навчальних дисциплін, орієнтованість на запити роботодавців, вимоги ринку. 5. В ОП дотримано основні вимоги Критерію 5 до форм, методів, правил та процедур проведення контрольних заходів. Академічна доброчесність загалом є частиною корпоративної культури ЗВО. 6. З огляду на загальну комплексну відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям та ПРН, прозору систему конкурсного добору, спільне виконання НДР, організацію стажування, семінарів та програм професійного та особистісного розвитку викладачів, а також дієвих систем матеріального та морального заохочення викладачів, Критерій 6 дотримано. 7. Загалом Критерію 7 відповідає матеріально-технічне та методичне забезпечення, яке дозволяє забезпечити якісну організацію освітнього процесу на ОП; здобувачі і викладачі мають безоплатний доступ до університетської інфраструктури та наукометричних баз даних; налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформаційної підтримки. 8. Завдяки фактичному залученню стейкхолдерів до розробки, моніторингу і перегляду ОП забезпечений високий рівень навчання і викладання. Зауваження мають рекомендаційний характер, можемо стверджувати про загалом відповідність ОП вимогам Критерію 8. 9. Вимоги Критерію 9 стосовно прозорості та публічності діяльності ЗВО під час реалізації ОП загалом дотримано.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Достатньо чітко сформульовано мету ОП, що корелює з місією ЗВО. 1. Врахування позицій різноманітних стейкхолдерів, тенденції розвитку спеціальності та галузевого ринку праці. ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених НРК. 2. Чітка структура, взаємопов'язаність ОК, досяжність ПРН, відповідність предметній сфері, реалізація права здобувачів на індивідуальний вибір дисциплін. Практична підготовка здобувачів, орієнтована на ефективне формування "м'яких навичок" і відповідний обсяг самостійної роботи. 3. Чіткість та зрозумілість правил прийому, доступність до інформації для всіх зацікавлених сторін. Можливість участі в програмах академічної мобільності. 4. Кореляція тем, запропонованих здобувачеві для досліджень та навчання з цілями ОП; використання інноваційних методів навчання та постійна робота з їх унормування в умовах запровадження дистанційної освіти, постійне оновлення змісту навчальних дисциплін, постійна орієнтованість на запити роботодавців, вимоги ринку. Запровадження в обіг на ОП Журналістика інформативних і змістовних силабусів. 5. ОП функціонує в умовах загального сприяння ЗВО у напрямку формування добропорядного випускника. Викладачами постійно розробляються та впроваджуються різні форми і види контролю, а також є ефективними механізми й засоби оцінювання компетентностей та результатів навчання здобувачів. У ВНЗ застосовується низка програм та протокол перевірки на плагіат. 6. Створення дієвої внутрішньої системи професійного розвитку викладачів, сприяння професійному зростанню, підвищенню рівня викладацької майстерності. Активність викладачів, що спрямована на удосконалення професійних умінь та навичок, підвищення кваліфікації за фахом. В умовах дистанційної освіти відбувається активне оволодіння новітніми методами навчання. Налагодженою і системною є співпраця із роботодавцями, урядовими установами, закладами неформальної освіти. 7. Реалізація ОП відбувається на базі хорошого матеріально-технічного оснащення ЗВО. Наявне системне преміювання та підтримка здобувачів вищої освіти від адміністрації та органів студентського самоврядування. 8. У ЗВО динамічно розвивається внутрішня система якості освіти, дозволяє забезпечити комплексний підхід до внутрішньої роботи над якістю освіти. ОП гнучко реагує на вимоги академічної спільноти і зовнішніх стейкхолдерів. Вільний доступ до наукометричних баз даних. Соціальну підтримку надає профспілка. 9. Офіційний сайт ЗВО є доступним; розгалужена і логічна структура нормативно-правових локальних документів ЗВО; наявна вся необхідна інформація про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У змісті ОП недостатньо зацентровано на регіональній унікальності ОП. Доцільно при формуванні цілей і програмних РН більше уваги приділяти регіональному контексту ОП, варто орієнтуватися на специфіку медіасередовища Хмельниччини. Зміст робочих програм в цілому відповідає очікуванням студентів та надає повну інформацію, однак недостатньо оновлений з огляду на нові наукові досягнення НПП та світових наукових шкіл. Рекомендується переглянути змістове наповнення робочих програм дисциплін щодо осучаснення; узгодити критеріальну систему оцінювання знань, зафіксовану в Положеннях та робочих програмах ОК в умовах дистанційного навчання. Мало залучені випускники освітньої програми, рекомендуємо більш потужно залучити їх до модернізації ОП. На разі у переліку дисциплін НП (хоча вона була представлена у НП (2018 р.)) відсутня

асистентська практика, рекомендуємо повернути її до програми, з огляду на кваліфікацію «викладач», це сприятиме поповненню кадрового складу кафедри своїми випускниками. Відсутні чіткі норми надання додаткових балів у правилах вступу до університету. Бажано ясно прописати пільги, що надаються за особливі здобутки абітурієнта. Академічна мобільність студентів ЗВО здійснюється на належному рівні, але слід інтенсифікувати механізми її стимулювання, задовольнити інтереси здобувачів вищої освіти в додаткових компетентностях і ПРН у провідних українських і європейських ЗВО. Відсутні чіткі правила зарахування кредитів, отриманих в умовах неформальної освіти, процедура визнання сертифікатів залишається поки що не до кінця визначеною. Сайт факультету та кафедри є достатньо інформативним, але варто зробити його структуру більш чіткою та ясною. На момент проведення експертизи зафіксовано технічні проблеми з доступом до репозитарію. Член НПП має публікацію МНМБ Scopus, але рекомендуємо посилити роботу для збільшення кількості публікацій результатів наукових досліджень НПП у виданнях, що індексуються в МНМБ Scopus та Web of Science. За наявності низки положень, що регулюють прозорість та публічність, дотримання культури якості освіти, варто також розробити пакет документів щодо запобігання конфлікту інтересів, дискримінації та сексуальних домагань, етичний кодекс. ВНЗ залучає роботодавців до роботи над ОП, варто розширити коло стейкхолдерів з числа роботодавців, які змогли б брати участь у формуванні та внесенні змін до ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Журналістика» другого (магістерського) рівня вищої освіти, що реалізується у Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка, відповідає цільовим параметрам у підготовці кваліфікованих кадрів у галузі журналістики, має трикомпонентну складову у формуванні навчальних (оволодіння професійними знаннями з новітніх соціокомунікаційних технологій), розвивально-компетентнісних (загальні і спеціальні компетентності дають можливість розв'язувати складні проблеми галузі) та виховних (виховання громадян України) пріоритетів, яка цілком вкладається в діючу парадигму стратегічного розвитку ЗВО, розроблену на 2020-2030 роки (<https://bit.ly/zjN6385>) (на період ліцензування ОП діяла концепція розвитку університету 2013-2020 рр: (<https://bit.ly/369u4BB>) й формує нову якість сучасного освітнього середовища регіону. Цілі програми є достатньою мірою аргументованими та логічно викладеними, а відомості про неї перебувають у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Окреслюючи унікальність освітньої програми, треба чіткіше прописати її специфічні, виняткові ознаки, що надало б їй рис ексклюзивності й дало б можливість залучити до освітнього процесу більшу кількість здобувачів. Кореляція між цілями аналізованої освітньої програми та стратегією університету є повною.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Необхідність реалізації освітньої програми інспірована позицією й потребами основних стейкхолдерів, серед яких: здобувачі вищої освіти, роботодавці та академічна спільнота. Закономірно, що участь у формуванні освітньо-змістового наповнення освітньої програми брали всі учасники, що зацікавлені в її функціонуванні практично з паритетним ступенем інтенсивності. Досить активну позицію зайняла роботодавці, які брали участь у розширених засіданнях кафедри, про що свідчить низка протоколів (протокол № 1 від 04.01.2018 р.; протокол № 15 від 11.12.2018 р.; протокол № 1 від 23.01.2019 р.; протокол № 2 від 25.02.2020 р.; протокол № 8 від 30.06.2020 р.) та вносили свої пропозиції та рекомендації щодо програмних результатів навчання. Зустріч з роботодавцями (Любов Тімкова, Дмитро Шеремета, Людмила Путькалець) під час он-лайн експертизи підтвердила їхній інтерес до аналізованої освітньої програми й виявила необхідність інтенсивнішого діалогу з ЗВО. Водночас досить позитивні відгуки та рецензії роботодавців ЗВО надав разом із самоаналізом освітньої програми. Це, зокрема, відгук директора ТОВ «ТРК «Подільянин TV» В.І. Крушановського, рецензія головного редактора газети «Подільянин» А.В. Бабляка та ін. про гарну підготовку здобувачів освіти та перспективи працевлаштування за фахом. Це засвідчує тісну співпрацю зі стейкхолдерами під час практики, а також перспектив працевлаштування, участь у навчальному процесі потенційних роботодавців у ЗВО в рамках освітньої програми. Залучення позицій та потреб стейкхолдерів до процесу формування ОП, її цілей та програмних результатів реалізується в ході обговорення освітніх компонентів ОП академічною спільнотою університету, яка розробила освітню програму (доц. Насмінчук І.А. та доц. Коваленко Б.О.) й репрезентувала її для загального обговорення зацікавлених сторін. Внутрішньо-академічне обговорення освітньої програми забезпечило залучення новітніх наукових і навчально-методичних досягнень з предметної

галузі. В обговоренні освітньої програми у процесі її реалізації було враховано побажання здобувачів вищої освіти шляхом участі студентів у засіданнях кафедри (протокол № 1 від 04.01.2018 р.; протокол № 15 від 11.12.2018 р.; протокол № 1 від 23.01.2019 р.; протокол № 2 від 25.02.2020 р.; протокол № 8 від 30.06.2020 р.). Анкетування, яке б наочно підтвердило результати обізнаності здобувачів ЗВО з цілями освітньої програми, на жаль, не проводилось. Однак за свідченням самих студентів під час безпосередньої зустрічі у ході дистанційної експертизи їхня думка враховувалась при формуванні циклу дисциплін вільного вибору студента.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання освітньої програми «Журналістика» реалізуються відповідно до сучасних вимог освітньої галузі та ринку праці. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка – єдиний ЗВО регіону, який готує фахівців за спеціальністю «Журналістика» другого рівня вищої освіти (магістр), а оскільки (як виявила зустріч із роботодавцями) регіон потребує відповідних фахівців, то випускники освітньої програми будуть затребуваними медіа установами Хмельниччини (основними базами для працевлаштування студентів є: газета «Подільський», газета «Подільські вісті», газета «Проскурів», Інтернет-газета «Вечірній Кам'янець», Інтернет-видання «3849.com.ua», Інтернет-газета «Подільська.інфо», радіо «Поділля-Центр», «ТРК» Подільський TV»). Водночас група забезпечення освітньої програми залучає досвід вітчизняних (Київський університет імені Бориса Грінченка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Український католицький університет, ПВНЗ «Київський міжнародний університет») та зарубіжних (Університет Яна Кохановського в Кельцах (Польща) (угоду з останнім розміщено на офіційному сайті університету: <http://inter.kpnu.edu.ua/partnerski-vyshi/>.) ЗВО щодо програмного забезпечення, інноваційних методик навчання, форм організації самостійної й індивідуальної роботи зі студентами освітньої програми. Досвід роботи у європейських ЗВО переймається професорсько-викладацьким складом кафедри й під час міжнародних програм та стажувань. Так, канд. філол. наук, завідувач навчальної лабораторії мультимедійних засобів та медіадизайну, що працює під патронатом кафедри журналістики, О.М. Колупасєва в межах програми міжнародної академічної мобільності Еразмус+ перебувала у Словаччині з метою вивчення реалізації освітньої програми з журналістики в Католицькому університеті.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Оскільки за спеціальністю «Журналістика» за другим (магістерським) освітнім рівнем поки що відсутній стандарт вищої освіти, то фахові компетентності й програмні результати навчання відповідають, по-перше, розробленими в університеті внутрішніми параметрами вимог до магістерського рівня, по-друге, Національній рамці кваліфікацій за фахом, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України 2011 року «Про затвердження національної рамки кваліфікацій», а також корелюються із стандартом вищої освіти за спеціальністю 061 «Журналістика» для першого (бакалаврського) рівня, імплементованого у 2019 році, поглиблюючи спеціальні та фахові компетентності й програмні результати навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Журналістика» виникла та реалізується в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на базі довготривалої успішної практики підготовки в ЗВО здобувачів освіти за спеціальністю 061 Журналістика. ЗВО має розгалужену мережу партнерів в різних регіонах України, що дозволяє активно залучати академічну спільноту провідних українських ЗВО до формування та вдосконалення цілей і програмних результатів навчання здобувачів за ОП «Журналістика». Якісній підготовці магістрів сприяє функціонування в ЗВО сформованої наукової школи за спеціальністю 061 «Журналістика». ЗВО єдиний в регіоні, що готує фахівців з аналізованої освітньої програми. Досить тісно налагоджена співпраця з роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Цілі, викладені у звіті про самооцінювання та безпосередньо в освітній програмі, не зовсім чітко окреслюють регіональну унікальність місії освітньої програми. Рекомендуємо уточнити місію освітньої програми для розвитку медіасередовища регіону. Адже слабо простежується специфіка регіонального контексту ОП, оскільки крім власне працевлаштування випускників у місцевих ЗМК, варто було б у підготовці студентів орієнтуватися на специфіку

медіааралу Хмельниччини. 2. Рекомендуємо більш потужно залучати випускників освітньої програми, яких можна задіювати в якості стейкхолдерів для модернізації освітньої програми, адже їхній досвід і як здобувачів, і як практиків дозволить «з середини» виявити недоліки ОП і якісно їх усунути.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає визначеному критерію, зазначені вище недоліки можуть бути легко усунені, не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Результат роботи експертної групи з освітньою програмою і навчальним планом підготовки фахівців аналізованої ОП виявив повну відповідність вимогам чинного законодавства України (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту») щодо навчального навантаження, обсяг якого становить 90 кредитів ЕКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Як виявив аналіз експертної групи, змістові характеристики освітньої програми в цілому виявляють специфіку спеціальності, а також дають можливість реалізації академічних та професійних компетентностей здобувачів вищої освіти. Структурно-логічна схема освітніх компонентів відтворює послідовність та взаємозв'язок між дисциплінами нормативного й вибіркового циклів освітньо-професійної програми «Журналістика». Обов'язкові освітні компоненти даної ОП у сукупності призводять до досягнення основних програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми та її основний фокус відповідає предметній області визначеної для неї галузі 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика». Програма має практико-орієнтований характер, який дає можливість досягнення професійно-творчої, дослідницької та інноваційної діяльності в галузі. Реалізацію основних програмних результатів навчання і компетентностей забезпечують дисципліни циклу професійної підготовки (45 кредитів ЕКТС) – «Соціальні комунікації: теорія та історія соціальних комунікацій», «Соціальні комунікації: прикладні соціально-комунікаційні технології та соціальна інформатика», «Соціальні комунікації: філософські основи науки із соціальних комунікацій», «Наукова журналістика і комунікації», «Проблеми сучасної медіагалузі», «Міжкультурна комунікація і журналістика», «Еристика», що дає випускникам перспективи працевлаштування за професійною галуззю. Крім того, вивчення основ наукової комунікації іноземною мовою розширює горизонти освітньої програми, поглиблюючи спеціальні та загальні компетенції здобувачів вищої освіти шляхом професійної реалізації і в Україні, і за кордоном. Досить факультативною позицією є у навчальному плані освітньої програми підготовки фахівців дисципліна «Документознавство й архівознавство та книгознавство й бібліотекознавство» в блоці «Обов'язкові компоненти» (з визначенням ПРН), що належить до галузі знань «Культура і мистецтво» і може й не мати суттєвих програмних результатів для галузі знань «Журналістика». Її наявність пояснюється групою забезпечення приналежністю до соціокомунікаційної матриці, проте тут йдеться не про наукову галузь, а про освітню. Тому рекомендуємо ЗВО постійно працювати над оновленням навчального плану відповідно до спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Дистанційна експертиза виявила наявність чіткого механізму побудови здобувачем вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії, що регулюється «Положенням про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (наказ №25-ОД від 26.02.2020 р.). Навчальним планом аналізованої освітньої програми передбачено вибірковий цикл здобувачів вищої освіти в обсязі 24 кредити (27% загальної кількості кредитів ЄКТС), що цілком відповідає Закону України «Про освіту». Така відсоткова пропорційність абсолютно забезпечує майбутніх фахівців у додаткових компетентностях, які їм знадобляться у майбутній професійній діяльності. Реалізація вибору студентами дисциплін вільного циклу цілком дотримується, що підтверджує особиста зустріч експертів із здобувачами вищої освіти. Університет формує цілком прозорі й доступні механізми для здійснення вільного вибору студента. Зокрема, інформація про навчальні дисципліни вільного вибору, а також його процедура відбувається через систему навчальної платформи, призначеної для комунікування викладачів і студентів Moodle, якою студенти активно послуговуються. Крім того, анотації вибіркових дисциплін розміщено на офіційному сайті кафедри журналістики. Повний перелік навчальних дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти затверджує вчена рада університету та імплементує наказ ректора університету, який оприлюднюється на сайті вишу. Доказовою базою потенційної реалізації студентами права на вільний вибір дисциплін стали продемонстровані ЗВО індивідуальні навчальні плани студентів, що навчаються за освітньою програмою «Журналістика». Однак моніторинг навчального плану виявив композиційну варіативність побудови вибіркової його частини як за блочним принципом, так і простим переліком дисциплін для вибору. Це уможливорює формування індивідуальної траєкторії навчання студентів в межах спеціальності, але не в повній мірі надає широкі можливості для вибору, оскільки блок обмежує право студента лише у виборі дисциплін, адже здобувач вищої освіти змушений обирати той чи інший блок сукупно, навіть, якщо бодай одна з дисциплін йому не подобається. У той же час гарант освітньої програми запевнив, що ЗВО розробляє нову систему обрання дисциплін вибіркового циклу, яка передбачає відсутність блокового принципу формування вибіркового компонента навчального плану.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, що виявляється у відсотковому співвідношенні кількості лекційного фонду аудиторного навантаження щодо практичних занять, яке становить 45,4% / 54,6%. Відповідно до наданого експертній групі й оприлюдненого на офіційному сайті університету навчального плану (<https://bit.ly/3kON91U>) передбачено виробничу фахову практику терміном на 6 тижнів, що становить 270 годин (9 кредитів ЄКТС). Безпосередня розмова з групою забезпечення дала розуміння, що практична підготовка уможливорює поглиблення, узагальнення і вдосконалення здобутих студентами знань, набутого професійного досвіду, компетентностей та підготовки до самостійної трудової діяльності. Базами практик стають, як правило, регіональні ЗМІ, з якими університет має укладені двосторонні угоди, але жодним чином не обмежується право здобувача на самостійний вибір медіа-організації, де він хоче проходити практику й розглядає як потенційне місце працевлаштування. Однак, на жаль, ЗВО нівелював асистентську практику, яка, по-перше, давала додаткові компетентності та програмні результати навчання, озброювала здобувачів викладацькими навичками, а, по-друге, потенційно розширювала конкурентоспроможність випускників на ринку праці, адже давала б можливість працювати в освітніх закладах. Варто наголосити, що теми магістерських робіт зорієнтовані на практичну підготовку здобувачів вищої освіти, поглиблюють практичні навички майбутніх фахівців. Ще одним аспектом реалізації практичної підготовки в межах освітньої програми є участь магістрантів у різноманітних практичних майстер-класах і тренінгах. Так, в університеті регулярно проводять майстер-класи журналістики-практики Вахтанг Кіпіані, Дмитро Гнат, журналіст і публіцист Сергій Рахманін. Крім того, на кафедрі журналістики функціонує навчальна лабораторія мультимедійних засобів і медіадизайну для засвоєння основних принципів роботи у сфері пресової, радіо- і тележурналістики. Тут же розташовано фотостудію. Також студенти магістратури мають можливість практично застосовувати навички журналістської роботи в університетській газеті «Студентський меридіан». Запевнення випускників внесли ясність щодо досить високого рівня практичної підготовки здобувачів вищої освіти освітньої програми «Журналістика» другого (магістерського) рівня.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Репрезентована для акредитаційної експертизи освітня програма сприяє набуттю здобувачами вищої освіти додаткових соціальних навичок, серед яких можемо виділити: 1) спроможність працювати в команді; 2) вміння виявляти й розв'язувати конфліктні ситуації; 3) здатність до абстрактного й конкретного мислення; 4) креативність мислення; 5) навички проведення презентацій тощо. Крім того, набуттю soft skills сприяють як освітні компоненти аудиторних занять, так і позааудиторна робота зі студентами, яка виявляється в наявності різноманітних наукових гуртків і проблемних груп («Проблеми твору і тексту в аспекті комунікації» (керівник – Волковинський О.С.), «Комунікаційні технології в сучасному медіапросторі» (керівник – Насмінчук І.А.), «Етичні проблеми сучасної української реклами» (керівник – Громик Л.І.), «Проблематика сучасної реклами» (керівник – Загоруйко Н.А.), «Традиційні ЗМІ та новітні мас медіа» (керівник – Лівіцька О.В.), «Актуальні проблеми новинної журналістики» (керівник – Колупаєва О.М.). Засідання наукових гуртків і проблемних груп, результати яких оприлюднюються в

тому числі під час різноманітних круглих столів, семінарів, симпозіумів, конференцій, дозволяють набути додаткових соціальних навичок, зокрема: відстоювання власної думки, вміння дискутувати, публічно презентувати свої погляди і переконання.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній, однак задля визначення програмних результатів навчання враховуються вимоги до кваліфікаційного рівня магістра за Національною рамкою кваліфікацій (НРК), який уможливить надання професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти аналізованої освітньої програми

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз дозволяє констатувати: обсяг навчального навантаження студентів розрахований на аудиторний фонд і самостійну роботу здобувачів вищої освіти за освітньою програмою у співвідношенні, що становить 368 год. лекційних, 442 год. практичних занять, та 1890 год. самостійної роботи (сукупно 90 кредитів ЄКТС). Аудиторне навантаження студентів становить 18 год. на тиждень. У той же час студенти магістратури достатньою мірою забезпечені навчально-методичними виданнями для роботи над самостійною роботою, що полягає у виконанні індивідуальних кейсів, підготовці презентацій та доповідей із запропонованих викладачем тем, написанні наукових робіт. Експертна комісія не виявила жодних скарг щодо співвідношення обсягу освітніх компонентів ОП та фактичного навантаження здобувачів. Тому запропонований освітньою програмою баланс аудиторного й самостійного навантаження здобувачів вищої освіти, на думку експертів, має позитивні наслідки й цілком достатній для реалізації програмних результатів навчання в підготовці висококваліфікованих фахівців.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ЗВО активно впроваджує елементи дуальної освіти, яка регулюється «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», оприлюдненим на офіційному сайті університету (<https://bit.ly/35UxoA9>). Зокрема, частина практичних занять відбуваються в медіа організаціях, які надаватимуть робочі місця майбутнім випускникам. Інтерв'ювання роботодавців (наприклад, Любові Тімкової – продюсер суспільного мовника міста Хмельницького; Людмили Путькалець – ведуча суспільного телебачення міста Тернопіль) виявило готовність останніх до більш тісної співпраці із ЗВО стосовно взаємної відповідальності за підготовку студентів освітньої програми, співробітництва між викладачами й практиками. Крім того, елементами дуальної освіти вважаємо проходження виробничої фахової практики, де студенти не лише здобувають необхідні для подальшої роботи уміння та навички, але й безпосередньо адаптуються до професійної діяльності. Цінно, що порівняно з 2019-2020 навчальним роком у 2020-2021 н. р. зросла кількість кредитів на практику, що також динамізувало реалізацію елементів дуальної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Пріоритетність практичної підготовки майбутніх фахівців у галузі журналістики. 2. Потужне залучення роботодавців та активне впровадження елементів дуальної освіти в навчальний процес аналізованої освітньої програми. 2. ОП та освітня діяльність орієнтовані на студентоцентричний підхід, використовується набір напрямків формування індивідуальної освітньої траєкторії студента магістратури.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Відсутність можливості студентам обирати дисципліни з інших ОП в межах університету. Варто передбачити механізми вибору дисциплін інших ОП та дати здобувачам освіти такий вибір. Оскільки професорсько-викладацький склад стверджує, що їхні випускники працевлаштовуються в закладах освіти, рекомендуємо звернути увагу ЗВО повернутися до вилученої асистентської практики, яка в той же час дасть можливість поповнювати кадровий склад кафедри своїми висококваліфікованими, підготовленими до викладацької діяльності випускниками.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Варто зазначити, що на думку експертів ОП, зазначені вище слабкі сторони та рекомендації аж ніяк не впливають на загалом досить високу якість реалізації освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертиза освітньої програми та моніторинг правил прийому дали можливість пересвідчитись у низці позитивних показників ефективності ЗВО: 1) дотриманні принципу відкритості й доступності правил вступу на освітню програму, з основними вимогами яких можна ознайомитися на офіційній сторінці університету (<http://vstup.kpnu.edu.ua/pravyula-pryjomu>); 2) правила вступу на навчання за освітньою програмою «Журналістика» є абсолютно чіткими та зрозумілими для абітурієнтів та не містять дискримінаційних положень; 4) на сайті університету оприлюднюють щороку оновлену електронну брошуру «Довідник абітурієнта» (<https://bit.ly/325cfCi>), який ознайомлює майбутніх студентів з освітніми пропозиціями ЗВО, окреслено переваги навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка; 4) з метою адаптації студентів I курсу в університеті видають «Довідник першокурсника» (розміщено й електронну версію: <https://bit.ly/2TKRXtf>), де також можна дізнатися про основні правила вступу, інфраструктуру університету, специфіку надання освітніх послуг закладом вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

В університеті щороку оновлюються правила прийому до ЗВО й зокрема на аналізовану ОП (<https://bit.ly/3jSeLlf>). Участь у конкурсному відборі на навчання за освітньою програмою «Журналістика» другого (магістерського) рівня можуть брати особи, що попередньо здобули освітні ступені бакалавра чи магістра (варто наголосити, що передбачена можливість також перехресного вступу). Провідними вступним екзаменом, за словами гаранта освітньої програми, є фаховий іспит зі спеціальності, який включає змістові компоненти навчального плану, а також ЄВІ з іноземної мови. Позитивом є можливість заміни (за наявності) вступного іспиту з іноземної мови сертифікатом не нижче рівня B2, що передбачає високі комунікативні якості абітурієнтів. Проте в умовах вступу відсутня можливість врахування додаткових балів за особливі наукові й освітні здобутки (наприклад, перемога у предметній олімпіаді). Загалом, правила прийому за освітньою програмою повною мірою враховують специфіку спеціальності й ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Регуляторна політика, що стосується академічної мобільності студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка визначається «Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка права на академічну мобільність» (наказ ректора №36-ОД від 07.06.2018 року), яке оприлюднено на офіційному сайті вишу (<http://kpnu.edu.ua/publicna-informatsiya/> і далі (<https://bit.ly/35Z4vmj>)). Положення передбачає можливість отримання здобувачем вищої освіти індивідуального графіка навчання на період перебування в іншому ЗВО та регулюють механізм перезарахування балів, отриманих в іншому університеті в рамках академічної мобільності. Попри те, що студенти освітньої програми жодного разу не брали участі в програмах академічної мобільності, зустріч зі здобувачами вищої освіти виявила їх обізнаність з правами і можливостями реалізації академічної мобільності. Крім того, університет продемонстрував двосторонні договори з низкою ЗВО, які є також у відкритому доступі на сайті університету.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті поки що відсутнє окреме положення, яке б регулювало визнання й перерахування результатів, отриманих під час неформальної освіти. Разом з тим, університет робить постійні поступальні кроки назустріч нормативному врегулюванню правил визнання результативності неформальної освіти. Зокрема, гарант освітньої програми запевнив членів експертної групи в тому, що ЗВО веде активну підготовку нормативної бази, яка регулюватиме зарахування результатів отриманих здобувачами вищої освіти під час різноманітних тренінгів, семінарів тощо. Разом з тим, студенти добре проінформовані про можливість одержання певних кредитів чи зарахування модулів окремих дисциплін, отриманих ними в умовах неформальної освіти, що дає їм гарну нагоду не лише отримати нові компетенції, але і здобути новий досвід.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання за ОП викладено послідовно, системно, зрозуміло і не містять дискримінаційних положень, перебувають у відкритому доступі, чітко враховують специфіку освітньої програми та профільно зорієнтовують здобувачів вищої освіти. 2. ЗВО розробив «Довідник абітурієнта» та «Довідник першокурсника», які ознайомлюють майбутніх здобувачів з освітніми послугами вишу, а першокурсників – з інфраструктурою університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У правилах для абітурієнтів не зовсім ясно прописано можливості отримання додаткових балів за особливі здобутки вступника: перемоги у II етапі Всеукраїнської олімпіади чи конкурсів наукових робіт; участі у конференціях різних рівнів, публікаціях. Рекомендуємо більш послідовно виписати пільговий аспект у правилах вступу до ЗВО. 2. На жаль, поки що відсутні приклади участі студентів на ОП «Журналістика» в обмінних програмах, тому рекомендуємо інтенсифікувати механізми стимулювання академічної мобільності студентів аналізованої ОП, продуктивніше використовувати обмінні програми, що дало б можливість задовольнити інтереси здобувачів вищої освіти в додаткових компетентностях і ПРН у провідних українських і європейських ЗВО. 3. Оскільки положення про неформальну освіту перебуває на стадії розробки, то бажано врегулювати правила зарахування кредитів, отриманих в умовах неформальної освіти, на рівні факультету, чи кафедри, адже процедура визнання сертифікатів залишається поки що не до кінця визначеною.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

У контексті критерію 3 експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за критерієм 3, адже ЗВО демонструє чіткі й відкриті правила й механізми прийому на освітню програму, що враховують її специфіку, а положення про неформальну освіту університетом уже активно розробляється.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

На підставі вивчення інформації, наведеної у відомостях самооцінювання, силабусів навчальних дисциплін та інших матеріалів (<https://bit.ly/3mXo1qz>), які надав ЗВО, провівши інтерв'ювання із НПП та здобувачами, ЕГ констатує, що використовувані на освітній програмі «Журналістика» методи навчання та застосовувані інноваційні прийоми навчання забезпечують досягнення програмних цілей і результатів навчання. На ОП застосовують студентоцентровані методи – пошуковий, проблемний, дослідницький, практичний, реалізуючи їх у формі бінарних лекцій, дискусій, майстер-класів, воркшопів, конференцій тощо, що дає змогу критично осмислювати матеріал, зробити ефективною дистанційну освіту. Візитівкою методичної майстерності викладачів, як було з'ясовано на

зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти та випускниками є впровадження бінарних занять, майстер-класів, лекцій та практичних, наприклад, професор О. Волковинський проводить бінарні практичні заняття із залученням журналістів-практиків (О. Єленков, Д. Доцяк, В. Кіпіані, М. Кацевич, Д. Гнап тощо). У закладі існує практика залучення магістрантів до Міжнародного інтеграційного проєкту для студентів, магістрантів та аспірантів «Школи відкритого розуму» (Україна, Польща). Під час проведення зустрічей зі здобувачами освіти, було відзначено активний пошук нових методів навчання в умовах дистанційної освіти, які впроваджує НПП. На зустрічі з ЕГ професор Абрамович С. Г. повідомив, що ведеться підготовка до друку та апробація нового навчально-методичного посібника «Наукова журналістика». З'ясовано, що викладачі кафедр застосовують новітні методи навчання, використовуючи навчальні платформи за вибором студента (наприклад, платформа MOODLE). Схвальну оцінку здобувачі та випускники висловлюють на факультетських сайтах (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/interv-iu-z-vybusnykamy/>; <http://journalkaf.kpnu.edu.ua/video/>); і підтвердили інформацію під час зустрічей з експертною групою. На ОП «Журналістика» враховують принципи академічної свободи, зокрема студенти можуть вільно обирати теми курсових і кваліфікаційних робіт або запропонувати власну тему для досліджень, які є сучасними та актуальними з науково-дослідницьких позицій та можуть використовуватися в практичній роботі, що магістранти та випускники підтвердили під час зустрічей.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час проведення експертизи ОП встановлено, що необхідну інформацію про цілі, зміст, програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів можна знайти на сайтах факультету, кафедри журналістики, які відповідають за реалізацію ОП. На сайті кафедри журналістики у рубриці розміщено силабуси навчальних дисциплін (<https://bit.ly/322V2JS>), атестація (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/atestatsiia/>), програми практик (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/praktyka/>) та положення про проведення практики здобувачами вищої освіти (<https://bit.ly/3egNS9s>), самостійна робота (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/samostijna-robota-studentiv/>), нормативна база щодо академічної доброчесності (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/samostijna-robota-studentiv/>). Під час зустрічей із фокус-групами НПП та здобувачів ЕГ встановила, що необхідну інформацію здобувачі отримують вчасно, викладачі кафедр також інформують студентів про цілі, зміст та програмні результати своєї дисципліни, критерії оцінювання і терміни виконання самостійної роботи на перших заняттях зі своєї навчальної дисципліни, а також в умовах дистанційного навчання мають постійні сторінки в Moodle (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin/>). На сайті факультету розміщено Положення про Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затверджене вченою радою університету від 24 січня 2019 р. і введене в дію наказом ректора від 25.01.2019 р. №80-ОД (<https://bit.ly/2JoHFgl>), що регламентує чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. У кожному силабусі прописано система оцінювання та вимоги до студентів, політика курсу (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin/>). Регламентує систему та терміни контролю в умовах дистанційного навчання Порядок організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних форм навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/325IASR> від 29.05.2020).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Науково-дослідна діяльність студентів організована на базі наукової школи кафедри журналістики «Текст як основна одиниця комунікації» (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/naukova/>; <http://journalkaf.kpnu.edu.ua/naukova-robota-zistudentam/>) згідно з Положенням про наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3oNElM4>). На кафедрі журналістики функціонують проблемні групи студентів і наукові гуртки (<http://journalkaf.kpnu.edu.ua/hurtky-i-problemni-hrupy/>), 6 викладачів кафедри журналістики залучені до цієї роботи, на факультеті з 2016 року діє «Школа молодого журналіста» (<http://ukrfileolzh.kpnu.edu.ua/nauk-dial/>), наукові результати досліджень здобувачі представляють на звітних конференціях (наприклад, Міжнародна наукова конференція «Художній вимір та історичні контексти життєтворчості Івана Огієнка, 2018»). За наукові досягнення студентів відзначають грамотами та сертифікатами, що підтвердили ЕГ на зустрічі здобувачі освіти та випускники. Наукові здобутки студенти оприлюднюють, публікуючи статті у наукових збірниках (Постправа в інформаційному суспільстві, під ред. О. Лещака. – Тернопіль: Studia Methodologica, – «Крок», 2019. – 207 с.; Школа Відкритого Розуму. – Том 10 – ISSN 2311-7176), у збірниках опубліковано статті здобувачів, які навчалися на освітній програмі, що акредитується (Д. Грушанська, Чи людські емоції це результат еволюції свідомості? // Постправа в інформаційному суспільстві, під ред. О. Лещака. – Тернопіль: Studia Methodologica, – «Крок», 2019). У закладі є система заохочення здобувачів освіти до проведення навчання і досліджень Правила призначення та виплати стипендій студентам, аспірантам та докторантам Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3oNH1Js>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Експертна група ознайомилась із відомостями самооцінювання (<https://office.naqa.gov.ua/d8f9edf1-279d-42c3-9012-3f5dadac038f>), силабусами начальних дисциплін (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin/>), провела зустрічі з фокус-групами. На підставі отриманої інформації констатуємо, що викладачі постійно осучаснюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у медіа галузі. Оновлення курсів відбуваються систематично з урахуванням актуальних тенденцій розвитку спеціальності, результатів підвищення викладацької майстерності, власних методичних та наукових напрацювань викладачів. Наприклад, до переліку дисциплін внесено «Управління медіа підприємством», а також в межах дисципліни «Еристика» (викладач – проф. Волковинський О. С.) представлено нові теми та огляд нових напрямів комунікативістики, персуазивної комунікації, дискурсології, комунікативної лінгвістики тощо), на нових здобутках у галузі журналістики побудовано курс навчальної дисципліни «Проблеми сучасної медіагалузі» (викладач – доц. Почапська О. І.). У курсі розкрито сутнісні характеристики основних методів і методик побудови текстів різної жанрово-стилістичної спрямованості, поширених у електронних ЗМІ. На основі сучасних наукових досягнень і сучасних практик побудовано курс «Методика наукових досліджень», на якому здобувачі опановують сучасні технології, знання яких необхідне для фахівця медійної галузі (викладач – проф. Волковинський О. С.). У змістовій складовій, представлених навчальних дисциплін («Документознавство й архівознавство та книгознавство й бібліотекознавство» – Климчук Л. В.), зберігається орієнтація на специфіку даної ОП – розвиток української наукової журналістики, про це також свідчить зміст та структура курсів «Світові комунікаційні системи», «Наукова журналістика і комунікація» (проф. Абрамовича С. Д.). На зустрічі з ЕГ випускники магістерської програми (С. Швець, О. Грушанська) повідомили, що професійно орієнтованою та ефективною є такий компонент, як практика та дисципліна «Охорона праці в галузі» (доц. Поведа Т. П.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності відповідає стратегії розвитку ЗВО, що засвідчено відповідним документом Стратегія інтернаціоналізації Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (до 2025), протокол від 02.05.2019 р. Протокол № 4 (<https://bit.ly/2HWsZEE>) Факультет української філології та журналістики активно співпрацює із закордонними університетами, де студенти та викладачі мають змогу проходити практику й підвищувати кваліфікацію, зокрема в рамках укладених угод між ЗВО та Університетом гуманістичних та природничих наук імені Яна Кохановського в м. Кельце, Польща (<https://office.naqa.gov.ua/2df4727d-61d4-4451-94d0-e7a550bada8f>). Міжнародна діяльність НПП є значно ширшою, ніж представлено у відомостях про самооцінювання освітньої програми: НПП кафедри журналістики публікують спільні збірники з викладачами, представниками ЗМІ університету м. Кельце, проф. Волковинський С. О. на постійній основі бере участь у підготовці конференцій та наукових збірників «Школа відкритого розуму», виданих спільними зусиллями товариства «Центр східної культури (Польща), Міжнародної комісії з прав людини, видавництвом «Крок» та університетом (Україна). О. Волковинський брав участь у програмі КА 107 ERASMUS+ teaching mobility (2017 р.). О. Колупаєва була залучена до викладання за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ (КА1: Міжнародна кредитна мобільність, 2019 р.). О. Лівіцька взяла участь у 2 міжнародних проєктах: Міжнародній інтердисциплінарній науковій конференції «Вітальні цінності в інформаційному суспільстві» (Польща, 2019 р.); у Польсько-німецькій літній школі для молодих журналістів з регіональних та місцевих ЗМІ України (Польща 2019 р.) за сприяння "Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти" (<http://kpnu.edu.ua/systema-vnutrishnoho-zab/>). Член НПП (Почапська О. І.) була учасником програми «ERASMUS+ KA107». Проєкт проходив у Ружомберку (Словаччина), брала участь у програмі стажування (підвищення кваліфікації): 01.03.20 20 р. – 28.03.2020 р., Католицький університет у Ружомберку (Словаччина) за національною стипендією програмою Словаччини «SAIA». Професор кафедри журналістики Абрамович С. Д. має зарубіжні монографії (Publishing House "ACCESS PRESS", Bulgaria), 2020. Оприлюднені дослідження у виданні «Власть и общество (История, Теория, Практика)», що індексується в наукометричних базах Scopus, Web of Science. Науковці кафедри постійно беруть участь у Міжнародних конференціях, що проводяться за межами України, матеріали яких опубліковані в наукових збірниках (<https://bit.ly/327BIej>). Доцентки кафедри у 2019-2020 рр. постійно задіяні в неформальній освіті за фахом на базі Академії Української преси (АУП), IREX, фонду Фрідріха Науманна (Німеччина), викладачі разом зі здобувачами освіти проходили навчання за програмою English for Media Literacy (office.naqa.gov.ua/9aaf5aa3-e95d-4603-968a-f7ebb46eb).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами та позитивними практиками ОП, яку акредитують, є використання інноваційних методів навчання та постійна робота з їх унормування в умовах запровадження дистанційної освіти, постійне оновлення змісту навчальних дисциплін, відповідно до досягнень в галузі та потреб майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти, постійна орієнтованість на запити роботодавців, вимоги ринку. Запровадження в обіг на ОП Журналістика інформативних і змістовних силабусів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Сайт кафедри журналістики невпорядкований, важко швидко віднайти потрібну інформацію, тематичні блоки недостатньо часто оновлюються. Експертна група рекомендує упорядкувати сайт факультету, збільшити його інформативне наповнення, зробити його структуру прозорою та чіткою, намагатися полегшити доступ до сайту, ліквідувати технічні труднощі, більше оновлювати сторінки з наукової роботи студентів та викладачів, зосередити всю інформацію про ОП на сайті кафедри, щоб спростити пошук потрібних рубрик.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП «Журналістика» повністю відповідає вимогам критерію 4. Експертна група констатує чітке дотримання вимог студентоцентрованого підходу, дотримання принципів академічної свободи. Належним чином організовано інформування здобувачів про освітні компоненти ОП та вимоги до вивчення дисциплін, на постійній основі відбувається організація наукової діяльності здобувачів та НПП. Експертна група оцінює критерій 4 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Ознайомившись із змістом силабусів навчальних дисциплін ОП (<https://bit.ly/322V2JS>), вивчивши систему оцінювання, поспілкувавшись зі здобувачами, експертна група відзначає, що в цілому на ОП розроблена чітка й зрозуміла система контрольних заходів та форм оцінювання студентів. У силабусах ОК, а вони оприлюднені на сайті кафедри журналістики та факультетських сайтах в повному обсязі, виокремлено спеціальний розділ «Система оцінювання і вимоги», у якому визначено форми контролю, схему оцінювання за кожною з них і загальну систему оцінювання навчальної дисципліни. За словами здобувачів освіти цієї ОП та представлених силабусів, у закладі функціонує бальна шкала поточного оцінювання на практичних заняттях, самостійній роботі, оцінювання за різні види письмових і контрольних робіт (60 балів), тестування з предмета на дистанційній університетській платформі (40 балів). Студенти також зазначали, що про підходи до оцінювання та його критерії вони дізнаються або із силабусів, або на першому практичному занятті. З деяких ОК, наприклад, «Міжкультурна комунікація і журналістика» (доц. Насмінчук І. А.) докладно описано критерії оцінювання навчання. За дисципліною «Еристика» (проф. Волковинський О. С.) представлено набір творчих контрольних завдань, що мінімізують можливість академічної недоброчесності. Разом з тим, вивчаючи списки силабусів ОК, ЕГ виявила силабуси до курсів «Права людини і журналістика», «Блогінг та соціальні мережі» (<https://bit.ly/322V2JS>), яких немає у Таблиці 1 у відомостях про СО ([/office.naqa.gov.ua/d8f9edf1-279d-42c3-9012-3f5dadac038f](https://office.naqa.gov.ua/d8f9edf1-279d-42c3-9012-3f5dadac038f)). Окрім цього, на сайті кафедри журналістики не представлено силабусів ОК «Охорона праці в галузі» та «Іноземна мова». Вони представлені на сайтах інших кафедр (<https://bit.ly/2TNLgqe>), «Охорона праці в галузі» (<https://bit.ly/2TNLqoO>). ЕГ констатує факт, що всі передбачені на ОП форми і методи контролю є дієвими та ефективними. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групами було окрему увагу приділено системі організації навчання в умовах карантину. ЕГ на зустрічі із адміністративним персоналом запитала керівника навчально-методичного центру забезпечення якості університету, який прокоментував особливості роботи з відкритою навчальною платформою MOODLE, а також можливості вибору інших освітніх комунікаційних каналів здійснення освітнього процесу під час дистанційного навчання здобувачів. ЕГ переконалася на зустрічах зі студентами та викладачами, що дистанційна платформа активно задіяна в освітньому процесі, на ній організовані іспити та тести. Тренування та навчальні курси роботи в умовах дистанційної освіти запроваджені також в Лінгвістичному центрі університету (<http://lc.kpnu.km.ua/>) У процесі інтерв'ювання студентів ЕГ переконалася, що здобувачі ознайомлені з системою дистанційного навчання й активно залучені в неї.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Як зазначено в ОП та у Відомостях про самооцінювання, оскільки стандарт вищої освіти для спеціальності Обі Журналістика магістерського рівня відсутній, то в цілому й група забезпечення та гарант ОП зокрема, визначилися

самостійно з формою проведення атестації – це публічний захист кваліфікаційної роботи магістра з відкритими процедурами призначення екзаменаційної комісії. ЕГ опрацювала оприлюднену на сайті кафедри журналістики (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/atestatsiia/>) інформацію про кваліфікаційні роботи для здобувачів цієї освітньої програми. Виходячи з аналізу тем, можемо зробити висновки, що більшість з них виявляють фокус ОП. Усі теми атестаційних робіт, що були названі на зустрічі ЕГ з фокус-групами випускників магістерської програми та представлені в репозитарії університету (URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/2792>), відображають компоненту журналістської майстерності та теоретичні підвалини спеціальності.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Як свідчить аналіз комплексу чинних положень (усі вони зазначені у Відомостях про самооцінювання), які стосуються процедурних аспектів проведення контрольних заходів (<http://kpnu.edu.ua/publicna-informatsiya/>), у ЗВО встановлено чіткі й зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що доступні для всіх учасників освітнього процесу (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/atestatsiia/>). Усі заходи з контролю та моніторингу регламентовані Положенням про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів К-ПНУ (<https://bit.ly/35SLFoh>) та Положенням про організацію опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3emANf8>). За словами НПП та здобувачів освіти, більшість контрольних заходів нині проводяться на дистанційній платформі університету, що дозволяє говорити про об'єктивність форм контролю й унеможливує упереджене ставлення викладачів до студентів. Під час співбесід з фокус-групою здобувачів освіти ЕГ установила, що студенти поінформовані про можливість оскарження оцінки за залік чи екзамен, зазначали, що можуть звернутися до декана факультету, викладачів, завідувача кафедри або до органів студентського самоврядування. Таким чином, ЕГ констатує факт наявності в університеті в цілому й на ОП зокрема, дієвої системи забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів освіти. Як свідчать Відомості про самооцінювання та відповіді студентів під час проведення інтерв'ю ЕГ з фокус-групами, випадків упередженого ставлення викладачів до здобувачів освіти, а також оскарження оцінки на цій ОП не зафіксовано. ЕГ установила, що в університеті функціонують кілька структурних підрозділів, які займаються моніторингом різних аспектів діяльності академічного персоналу. При ретельному ознайомленні із сайтом ЗВО експертною групою було виявлено систему анкетування та оприлюднені результати анкетування (<https://bit.ly/35XjMEa>). Анкетування має широкий спектр тем та максимально охоплює учасників навчального процесу та співробітників Університету. Опитування спрямоване на дослідження думки здобувачів освіти стосовно об'єктивності оцінювання та оцінки діяльності викладачів. Така робота відбувається на базі проєкту «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» (<https://bit.ly/369BCEr>). На зустрічі ЕГ з керівництвом ЗВО з'ясовано, що така робота в закладі проводиться і має далі розвиватися у світлі ідеї студентоцентризму, що закладено в Стратегії розвитку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Вивчивши матеріали справи за Критерієм 5 та опрацювавши відповідні сторінки на сайті ЗВО, експертна група дійшла висновку, що ЗВО сповідує політику академічної доброчесності. Підтвердженням того є відповідні положення: Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3mGfF6m>), Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://bit.ly/2TIFMgx>), а також робота структурних підрозділів: Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти <http://nmz.kpnu.edu.ua/>, Відділ моніторингу якості підготовки фахівців та підвищення їх кваліфікації (<http://monitoring.kpnu.edu.ua/>). Отже, політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності є зрозумілими й чіткими. Зустрівшись з академічним персоналом та здобувачами, що навчаються на ОП Журналістика, ЕГ з'ясувала, що в цілому здобувачі освіти поінформовані про необхідність і важливість дотримання академічної доброчесності в сучасних умовах здобуття освіти. Вони показали обізнаність щодо алгоритму перевірки та доопрацювання магістерських робіт, робіт з інших форм контролю. На зустрічі з фокус-групами викладачів та керівників закладу було продемонстровано, що на питанні академічної доброчесності наголошується протягом вивчення навчальних дисциплін, а також під час написання магістерської роботи. Студентам відомо, які інструменти протидії академічному плагіату існують в університеті. З-поміж них здобувачі називали форми та шляхи перевірки робіт, доопрацювання магістерської роботи. Уважно вивчивши Відомості про самооцінювання, ЕГ виявила шляхів протидії академічній недоброчесності, наприклад, позбавлення академічної стипендії (Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3mGfF6m>, пп. 7.2.3). НПП, що працює на ОП, також відповідальний за дотримання норм академічної

добросовісності. Випадків порушення норм добросовісності, за свідченням усіх задіяних до опитування фокус-груп, на ОП Журналістика не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою Освітньої програми об1 «Журналістика» є той факт, що вона функціонує в умовах загального сприяння ЗВО у напрямку формування чесного й академічно добropорядного випускника. Це ґрунтується на локальних положеннях та підтримується різними учасниками освітнього процесу – викладачами, що працюють на цій програмі, спеціальними загальноуніверситетськими структурними підрозділами з контролю, а також розумінням та підтримкою з боку здобувачів освіти. Викладачами групи забезпечення ОП постійно розробляються та впроваджуються різні форми і види контролю, а також є ефективними механізми й засоби оцінювання компетентностей та результатів навчання здобувачів. Студенти поінформовані щодо неприпустимості упередженого ставлення викладачів до них, а також знають систему дій щодо контролю та порушення норм академічної добросовісності. В університеті налагоджена та працює система контролю за академічною добросовістю. Це свідчить про загальну політику ЗВО в напрямку боротьби з академічним плагіатом. Силабуси ОК передбачають такі форми роботи, що сприяють «нульовій толерантності» до будь-яких проявів академічної недобросовісності (<https://bit.ly/3oLopde>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Нормативна документація, що регламентує форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання магістрів, потребує ліквідування технічних недоліків, що були допущені під час складання НП. Розмістити всі силабуси НП на сайті кафедри журналістики, яка забезпечує реалізацію даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експерти дійшли висновку про відповідність ОНП Журналістика критерію 5 без принципових зауважень. Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів оприлюднюються заздалегідь, є чіткими, зрозумілими та дають можливість встановити досягнення здобувачами результатів навчання. У К-ПНУ чітко визначені процедури та механізми забезпечення, дотримання академічної добросовісності, а також визначені інструменти протидії її порушенням.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група встановила, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, відповідає напряму ОП, а інформація, подана у відомостях про самооцінювання (office.naqa.gov.ua/923aa99d-81a0-4948-893c-209f1cb75ff1), загалом достовірна й підтверджує можливість НПП фахово викладати відповідні дисципліни. Про професіоналізм НПП, які викладають на освітній програмі, що акредитується, свідчить їхня діяльність у царині написання навчальних посібників за фахом, що водночас забезпечує тісний зв'язок теоретичного навчання із подальшою професійною діяльністю здобувачів вищої освіти. Викладач на цій освітній програмі (доц. Уманець А. В.) є співавторкою фахового навчального посібника (English for Students of the Department of Ukrainian Philology and Journalism : навч. посіб. з англ. мови для студ. ф-ту укр. філол. та журналіст. / Уманець А. В., Крук А. А., Попадинець О. О., Трофименко А. О.; за ред. А. В. Уманець. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020, 242 с.). Професори кафедри журналістики – доктор філологічних наук Абрамович С. Г., доктор філологічних наук Волковинський О. С. є авторами низки навчальних посібників та підручників, що відповідають фаховим вимогам ОП. Гарант магістерської програми об1 «Журналістика» є членом НСЖУ (Волковинський О. С. (ч.к. № 28218), доц. Насмінчук І. А. має 16-річний досвід практичної роботи у галузі медіа (співробітник видань "Кам'янець-Подільський вісник", "Студентський меридіан") та є членом НСЖУ (ч.к. №28248.), проф. Абрамович С.Г. працював за фахом з 1968 р. до 1973 року. Доцент Почапська О. І. також є членом

НСЖУ (ч.к. № 23359) та координатором і медіа тренером школи медіаграмотності й анімації «Аніма Медіа» (<https://www.facebook.com/animamedia1435/>). Така зануреність у професію дає можливість дати здобувачам комплексну картину роботи в медіа галузі. Попередня акредитація ВНЗ проводилась за ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю» спеціальність 061 Журналістика (<https://public.naq.gov.ua/v0/form/561?index=1>), де було вказано про недостатній рівень професійності НПП за даним напрямом. Ця ЕГ проводить акредитацію ОП «Журналістика» за спеціальністю 061 Журналістика та на цьому рівні НПП має достатню академічну та професійну кваліфікацію та практичну підготовку (3 члени НСЖУ, наявні профільні навчальні посібники та низка фахових публікацій, авторами яких є члени НПП). ЕГ вважає, що рівень кадрового складу загалом задовольняє вимоги освітньої програми, свідчить про комплексний підхід та комплексне розуміння змісту ОП 061 Журналістика.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час проведення експертизи ЕГ встановила, що роботодавці залучені до процедур забезпечення якості освітніх програм, організації та реалізації освітнього процесу. На факультеті української філології та журналістики, де реалізується ОП «Журналістика», на постійній основі проводять зустрічі з потенційними роботодавцями, на яких вони окреслюють перспективи майбутньої професії та стимулюють сумлінно оволодівати комплексом професійно зорієнтованих знань, умінь і навичок, щоб бути конкурентноспроможними фахівцями (<http://journal.kpnu.edu.ua/praktyka/>). Представники роботодавців присутні на засіданнях кафедри журналістики (протокол №2 від 25 лютого 2020 р., протокол №8 від 30 червня 2020 р., протокол №1 від 1 квітня 2018 р., протокол №15 від 11 грудня 2018 р.). На факультеті створено умови для координації діяльності викладацького складу кафедри, здобувачів вищої освіти та зацікавлених сторін. Стейкхолдери здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про проведення практики <http://journal.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/polozhennia-pro-provedennia-praktyku.pdf>). Під час здійснення експертизи було організовано зустріч членів ЕГ з представниками стейкхолдерів. на засіданні фокус-групи представники роботодавців вичерпно висвітлили особливості співпраці із ЗВО. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами (Людмила Путькалець (керівник суспільно-політичного відділу УАСуспільне. Тернопіль), Дмитро Шеремета (гол. редактор і засновник інформаційного ресурсу Vdalo.info), Любов Тімкова (продюсерка філії UA Поділля), Валентина Савчук – заступниця директора ТОВ Подолянин ТВ), ті підтвердили, що їх цілком влаштовує такі форми координації подальшої роботи із закладом, вони беруть участь в обговоренні освітніх програм, можливостей майбутнього працевлаштування студентів. На кафедрі журналістики, де відбувається реалізація ОП, що акредитується, до організації та реалізації освітнього процесу залучають Національну спілку журналістів України, зокрема зустрічі здобувачів освіти та викладачів з В. Добровольським – головою Кам'янець-Подільської міськрайонної організації Національної спілки журналістів України. Під час відкритої зустрічі та зустрічі зі здобувачами вищої освіти членам ЕГ повідомили про наявність в університеті Відділу профорієнтації (<http://proforient.kpnu.edu.ua/sp/>). На додатковій зустрічі з представником центру з'ясували, що в університеті існує банк вакансій, банк резюме, нормативні документи з працевлаштування, впроваджено облік місць працевлаштування випускників, пошук нових стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення експертизи ЕГ встановила, що роботодавці залучені до процедур забезпечення якості освітніх програм, організації та реалізації освітнього процесу. На факультеті української філології та журналістики, де реалізується ОП «Журналістика», на постійній основі проводять зустрічі з потенційними роботодавцями, на яких вони окреслюють перспективи майбутньої професії та стимулюють сумлінно оволодівати комплексом професійно зорієнтованих знань, умінь і навичок, щоб бути конкурентноспроможними фахівцями (<http://journal.kpnu.edu.ua/praktyka/>). Представники роботодавців присутні на засіданнях кафедри журналістики (протокол №2 від 25 лютого 2020 р., протокол №8 від 30 червня 2020 р., протокол №1 від 1 квітня 2018 р., протокол №15 від 11 грудня 2018 р.). На факультеті створено умови для координації діяльності викладацького складу кафедри, здобувачів вищої освіти та зацікавлених сторін. Стейкхолдери здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про проведення практики (<https://bit.ly/3egNS9s>). Під час здійснення експертизи було організовано зустріч членів ЕГ з представниками стейкхолдерів. на засіданні фокус-групи представники роботодавців вичерпно висвітлили особливості співпраці із ЗВО. На зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами (Людмила Путькалець (керівник суспільно-політичного відділу УАСуспільне. Тернопіль), Дмитро Шеремета (гол. редактор і засновник інформаційного ресурсу Vdalo.info), Любов Тімкова (продюсерка філії UA Поділля), Валентина Савчук – заступниця директора ТОВ Подолянин ТВ), ті підтвердили, що їх цілком влаштовує такі форми координації подальшої роботи із закладом, вони беруть участь в обговоренні освітніх програм, можливостей майбутнього працевлаштування студентів. На кафедрі журналістики, де відбувається реалізація ОП, що акредитується, до організації та реалізації освітнього процесу залучають Національну спілку журналістів України, зокрема зустрічі здобувачів освіти та викладачів з В. Добровольським – головою Кам'янець-Подільської міськрайонної організації Національної спілки журналістів України. Під час відкритої зустрічі та зустрічі зі здобувачами вищої освіти членам ЕГ повідомили про наявність в університеті Відділу профорієнтації (<http://proforient.kpnu.edu.ua/sp/>). На додатковій зустрічі з представником центру з'ясували, що в університеті існує банк вакансій, банк резюме, нормативні документи з працевлаштування, впроваджено облік місць працевлаштування випускників, пошук нових стейкхолдерів.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Проведений ЕГ аналіз показує, що у ЗВО на цій освітній програмі працюють професіонали, серед яких є практики, широко представлені професійні горизонти медійної галузі. Передусім більшість НПП, які викладають на ОП «Журналістика», мають досвід практичної роботи, крім того, викладачі Насмінчук І. О (стаж роботи в медіа – 16 років) і проф. Абрамович С. Г. (стаж роботи за фахом – 5 років). Членами Національної спілки журналістів України є гарант ОП і викладачі кафедри журналістики, що беруть участь у забезпеченні даної ОП. Проф. Волковинський О. С. є членом редколегії наукових видань «The Peculiarity of Map», Польща (2016–2019) і фахового наукового видання України: STUDIA METHODOLOGICA, що відповідає налаштованості даної програми та здобувачів освіти була відмічена активна діяльність кафедри до залучення професіоналів-практиків. Були проведені майстер-класи та тренінги з журналістами А. Ящишен і Р. Губрієнко (випусники К-ПНУ ім. І. Огієнка, 10.03.2020 р.); Д. Дуцик (блогер, заслужена журналістка України, член Ради з питань свободи слова та захисту журналістів, 27.11.2019 р.); Т. Ясінчук (випусниця магістратури з журналістики К-ПНУ ім. І. Огієнка, режисерка-мультиплікаторка, авторка соціальних проєктів, мультфільмів та роликів, провела майстер-клас зі створення соціальних відеоробіт на правозахисну тематику, 28.11.2019 р.). Проведені творчі зустрічі з експертом-міжнародником Міхалом Кацевичем (Польща, 27 лютого 2019 р.); А. Акуленко (журналістка, письменниця, координатор проєкту «Радіодиктант національної єдності», 4.05.2019 р.), М. Скориком (медіаексперт, журналіст, редактор ТБ, перекладач, аграрний аналітик, член комітету, голова Київської незалежної медіапрофспілки, 24.04.2018 р.), І. Кузнєцова (головний редактор Київського бюро Радіо Свобода); Д. Гнап (український журналіст, телеведучий, громадський активіст, політик, 20.10.2015 р.), В. Кіпіані (український історик, журналіст, співторець медіаресурсу «Історична правда», 4.11.2016 р.), В. Міхалевський (подільський письменник, член НСПУ та НСЖУ, голова Хмельницького обласного об'єднання «Просвіта», 06.10.2020 р.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ під час проведення акредитаційної експертизи, пересвідчилась, що в К-ПНУ налагоджена власна система професійного розвитку викладачів. Діє «Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<http://kpnpu.edu.ua/systema-vnutrishnoho-zab/>). Діяльність щодо сприяння професійного розвитку регламентує Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3mGpCAL>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (нова редакція) (<https://bit.ly/3mBPUUG>) та Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3mGpCAL>). ВНЗ дотрималось рекомендацій ЕГ, наданих до ОП «Реклама та зв'язки з громадськістю» обі Журналістика (<https://public.naqa.gov.ua/vo/form/561?index=1>): запроваджено постійні заходи щодо підвищення кваліфікації та стажування НПП кафедри. У 2019р., 2020 р. за підтримки адміністрації О. Лівіцька взяла участь у 2 міжнародних проєктах: Міжнародній інтердисциплінарній науковій конференції «Вітальні цінності в інформаційному суспільстві» (Польща, 2019 р.); у Польсько-німецькій літній школі для молодих журналістів з регіональних та місцевих ЗМІ України (Німеччина-Польща 2019 р.). Безперервно триває робота з підвищення кваліфікації за фахом: О. Почапська у 2018 р. вступила до докторантури Львівського національного університету імені Івана Франка; О. Волковинський брав участь у програмі KA 107 ERASMUS+ teaching mobility (2017 р.). Тренінги, які дозволяють підвищити викладацьку майстерність в умовах дистанційної освіти, здійснила О. Почапська (Міністерство цифрової трансформації, ДІЯ, партнерський курс «Онлайн-сервіси для вчителів, 2020) Запроваджено програму з обміну досвідом між українськими та європейськими освітніми закладами: О. Почапська і О. Колупаєва взяли участь у викладанні за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ (KA1: Міжнародна кредитна мобільність, 2019 р.). Заклад сприяє професійному розвитку у співпраці з іншими організаціями. (<https://bit.ly/2TJefeR>). На вимогу ЕГ заклад надав документи, які підтверджують проходження стажування викладачів у вітчизняних (проф. Волковинський О. С. – Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка, «Академія з прав людини для журналістів та журналісток»; викладачі Плахтій М. П., Громик Л. І., Насмінчук І. А. – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Поведа Т. П. – Хмельницький національний університет; Климчук Л. В. – Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Київ) та закордонних закладах освіти (Почапська О. І стажування Католицькому університеті м. Ружомберк (Словаччина) (<https://office.naqa.gov.ua/7038a524-f560-439b-a7b7-bcaa4206d9a8>). Неформальна освіта в умовах дистанційного навчання також є важливою частиною професійного розвитку викладачів (доц. Почапська О. І. - «Сторителінг для початківців», заходи Фонду Фрідріха Науманна (Німеччина), курс «English of Media Literacy» (U.S. Department of State, США).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час проведення експертизи ЕГ пересвідчилась, що ЗВО активно стимулює розвиток викладацької майстерності. Стимулювання передбачене Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/2TWKdVj>), регламентоване Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка (нова редакція) (<https://bit.ly/3mBPUUG>), існує система заохочення викладачів. В університеті засновано власні заохочувальні відзнаки, а також відзначають викладачів почесними грамотами, На зустрічах ЕГ з фокус-групами працівники, представники адміністрації підтвердили факти преміювання та інших

форм заохочення викладачів, які працюють на ОП, яка акредитується. У ЗВО заохочують активність викладачів щодо удосконалення педагогічної майстерності, про що свідчить започаткування системи рейтингового оцінювання НПП з 2018-2019 н. р., регламентоване Положенням про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів К-ПНУ (<https://bit.ly/35SLFoh>). За його результатами кращі НПП відзначені в наказах ректора про заохочення, відбувається урочисте вручення подяк, грамот ректора ЗВО. Щорічно проводяться конкурси «Викладач року» тощо, які також стимулюють розвиток викладацької майстерності (<http://kpmu.edu.ua/category/informatsijni-povidomlennya/>). Інформацію про переможців і призерів рейтингу розміщено на офіційному веб-сайті Університету в розділі «Електронна

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною та позитивною практикою в університеті є створення дієвої внутрішньої системи професійного розвитку викладачів, сприяння професійному зростанню, підвищенню рівня викладацької майстерності. Сильною стороною НПП є активності викладачів, спрямовані на удосконалення професійних умінь та навичок, підвищення кваліфікації за фахом, що відповідає цілям та змісту ОП 061 «Журналістика». В умовах дистанційної освіти відбувається активне оволодіння новітніми методами навчання. Добре налагодженою і системною є співпраця із роботодавцями, урядовими установами, закладами неформальної освіти, постійна робота із залучення нових стейкхолдерів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендуємо створити ефективну систему оприлюднення результатів наукової та викладацької роботи НПП на сайті кафедри журналістики. Акцентувати увагу на публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science. Прийняти Положення про неформальну освіту, що дасть можливість залучити більшу кількість учасників НПП до неформальної освіти, включити її до системи нарахування балів. Стимулювати наукову діяльність викладачів НПП, сприяти отриманню наукових ступенів та вчених звань за спеціальністю 061 «Журналістика».

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Реалізація ОП відповідає вимогам критерію 6. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та ПРН, конкурсний відбір викладачів є прозорим. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. В Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка активно діє внутрішня система професійного розвитку викладачів, ЗВО сприяє професійному зростанню викладачів, їх практичній фаховій діяльності. Добре налагодженою і системною є співпраця із роботодавцями, коло яких постійно шириться. Роботодавці активно залучені до організації освітнього процесу та обговорення освітніх програм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ мала змогу ознайомитись з матеріально-технічною базою, яка дозволяє забезпечити навчання за освітньо-професійною програмою 061 «Журналістика» у К-ПНУ імені Івана Огієнка за допомогою відеотрансляції під час онлайн-візиту до ЗВО. Всього ЗВО налічує 8 навчальних корпусів. Навчання та реалізація освітньої складової в межах ОП «Журналістика» здійснюється на базі головного корпусу університету на факультеті української філології та журналістики. Корпус має потужну матеріально-технічну базу, зокрема для повноцінного забезпечення навчального процесу доступні навчальні аудиторії, лабораторії, 2 читальних зали, бібліотека. Варто відзначити, що читальний зал №1 знаходяться комп'ютери з підключеним Інтернетом, де студенти можуть підготуватися до навчальних занять, а читальний зал №2 має WiFi-точки для бездротового користування мережею Інтернет. Практичні компетенції в межах навчальних дисциплін «Фотожурналістика», «Блогінг і соціальні мережі» тощо

студенти можуть отримати завдяки функціонуванню Навчальної лабораторії мультимедійних засобів і медіадизайну (424 аудиторія), яка включає в себе фото- і телестудію (наявна технологія "chromakey"). Також на комп'ютерах встановлене ліцензійне програмне забезпечення Adobe Photoshop. ЗВО має власні гуртожитки, що збільшує його привабливість для абітурієнтів зі всієї країни.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей із фокус-групами було з'ясовано, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів для усіх учасників освітнього процесу. У межах корпусів надається Wi-Fi. Бібліотека надає доступ до безкоштовних дистанційних послуг.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У К-ПНУ імені Івана Огієнка реалізовано комплекс організаційних і технічних заходів щодо пожежної безпеки. Зокрема в межах співпраці університету та Кам'янець-Подільського відділення ДСНС України у Хмельницькій області по чергово проводяться навчання з пожежної безпеки кожного факультету. До того ж у ЗВО було вжито ряд заходів з метою запобігання поширення коронавірусної інфекції SARS-CoV-2: введено температурний скринінг, задіяно додаткові входи/виходи до корпусів з метою уникнення скупчення людей, навчальні корпуси та гуртожитки забезпечені антисептичними засобами. На початку року для студентів було проведено спеціальний інструктаж щодо особливостей навчання у період карантину. Як зазначається у відомостях самооцінювання у ЗВО функціонує медичний пункт. Також здобувачі вищої освіти можуть скористатися послугами соціально-психологічної служби (<http://kpmu.edu.ua/sotsialno-psykholohichna-sluzhba/>), яка профілюється на індивідуальному консультуванні, психологічній діагностиці (індивідуальна і групова), психокорекційній, психопрофілактичній та просвітницькій роботі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У рамках освітнього процесу К-ПНУ імені Івана Огієнка забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП "Журналістика". Відтак, відбувається активна комунікація викладачів кафедри зі студентами-бакалаврами щодо їх подальшого вступу на ОП "Журналістика". Під час навчання за магістерським рівнем реалізовується формат спілкування "здобувач-науковий керівник". ЗВО сприяє розширенню методів та форм комунікації в межах освітнього середовища. Завдяки електронній системі "Moodle" здобувачі мають змогу консультуватися з викладачами у процесі опанування дисциплін, що передбачені навчальним планом. Інформаційна підтримка реалізована завдяки електронним ресурсам, зокрема офіційному сайту ЗВО, сторінці у мережі фейсбук, використанню технологічних месенджерів (Viber, WhatsApp, Telegram).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На даний момент особи з інвалідністю не навчаються на ОП "Журналістика". Університет забезпечує рівний доступ до якісної освіти людям з інвалідністю завдяки реалізації їх прийому на навчання, спираючись в першу чергу на нормативно-правові документи, які створюють умови для реалізації прав таких осіб. Першочергово ЗВО керується Правилами прийому до К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3jSeLlf>), якими передбачено зарахування до складу студентів Університету осіб з інвалідністю I, II груп та дітей з інвалідністю віком до 18 років, яким не протипоказане навчання за обраною спеціальністю; осіб з інвалідністю з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, осіб з інвалідністю внаслідок війни відповідно до пунктів 10-14 ст. 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Стипендіальне забезпечення студентів з особливими потребами в Університеті здійснюється відповідно до законодавства, зокрема Постанови Кабінету Міністрів України «Питання стипендіального забезпечення» (зі змінами та доповненнями) від 12.07.2004 р. № 882. Також розроблені Положення про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3ekUi7B>) та Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа маломобільних груп населення в К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3oQDo7s>). Під час огляду матеріально-технічної бази Експертній групі було повідомлено, що освітній процес для людей з інвалідністю реалізовується таким чином, аби заняття проходили на першому поверсі, відтак вони не потребують переміщення по сходам, однак туалети в навчальних корпусах не адаптовані для студентів з інвалідністю. Поселяються такі студенти в гуртожитку №3, який обладнаний необхідними пандусами та кімнатами, які знаходяться на першому поверсі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО окремо розроблено Правила внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/2TLaBkA>). У ході зустрічей із фокус-групами експертами з'ясовано, що фактів щодо виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією тощо на даний час не було зафіксовано. У разі виникнення питань студенти можуть звернутися до представників органів студентського самоврядування або ж адміністрації ЗВО. Окрім цього, як зазначається у відомостях самооцінювання, для формування активної позиції, забезпечення відкритості та поінформованості учасників освітнього процесу в Університеті функціонує телефон довіри (03849 3-05-13), встановлено «Скриньку довіри» у вестибюлі навчального корпусу № 1, на офіційному вебсайті Університету створено «Електронну поштову скриньку довіри» (dovira@kpnpu.edu.ua). Підтвердження на офіційному сайті: <http://kpnpu.edu.ua/telefon-doviry>, До того ж, у К-ПНУ імені Івана Огієнка функціонує соціально-психологічна служба, де працюють кваліфіковані працівники, які можуть надати психологічну допомогу студентам (<http://kpnpu.edu.ua/sotsialno-psykholohichna-sluzhba/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Реалізація ОП відбувається на базі потужного матеріально-технічного оснащення ЗВО. Безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. Безпечне освітнє середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Наявна та доступна інфраструктура, необхідна для забезпечення освітнього процесу (навчальні аудиторії, читальні зали та бібліотека, декілька спортивних зал, аудиторії, які оснащені комп'ютерами та іншими мультимедійними засобами) допомагає здобувачам отримувати обширні теоретичні знання, а також сприяє формуванню якісних практичних компетенцій. Наявна підтримка здобувачів вищої освіти від деканату, органів студентського самоврядування, ректора ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує розробити окремий внутрішній документ, який би чітко регламентував систему дій, у разі виникнення конфліктних ситуацій, а також запровадив систему їх чіткого і прозорого вирішення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

К-ПНУ має достатній рівень матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення. ЕГ вважає, що освітній процес за ОП "Журналістика" відповідає вимогам Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У К-ПНУ імені Івана Огієнка процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/325vImt>), а також, відповідно до відомостей самооцінювання, Положенням про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (<https://bit.ly/3oMqwxw>). Під час здійснення візиту ЕГ на офіційному вебсайті Університету посилання на відповідний документ не працювало. Про активну роботу ЗВО над оновленням освітньої програми свідчать протоколи засідань кафедри журналістики, які були надані закладом під час акредитаційного візиту, зокрема протокол №1 від 23 січня 2019 року, протокол №2 від 25 лютого 2020 року, протокол №8 від 30 червня

2020 року, та протоколи засідань науково-методичної ради факультету української філології та журналістики, зокрема протокол №1 від 15 січня 2019 року, протокол №1 від 21 січня 2020 року. Підтвердження: (<https://bit.ly/3ef6vuF>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Участь здобувачів вищої освіти до перегляду освітніх програм та інших процедур щодо забезпечення якості освіти реалізується насамперед через їх представництво у роботі Вченої ради факультету. До того ж, у ЗВО створений навчально-методичний центр якості освіти, який активно співпрацює зі студентством в контексті роботи над внутрішнім забезпеченням якості освіти. Під час роботи зі студентами Центр керується Положенням про опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ (<https://bit.ly/3mD69Ri>), Планом заходів з оцінювання якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ на I семестр 2020-2021 н. р. (<https://bit.ly/3jMWO2I>). Відповідно до якого Центр має намір провести 10 опитувань у I семестрі 2020-21 навчального року. На момент акредитаційної експертизи було проведено опитування студентів-першокурсників заочної форми навчання протягом 21-24 вересня та денної форми протягом 5-12 жовтня. Також у ході зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ з'ясувала, що було проведено 4 опитування "Викладач очима студентів", результати якого потім відображаються у загальноуніверситетському рейтингу науково-педагогічних працівників. Також Центр проводить опитування студентів, які пройшли практику, залучаючи до процесу керівників практики від кафедр, факультетів, та баз практик. Усі результати анкетувань є предметом обговорення на засіданнях кафедр, Вчених рад, Ректорату. До того ж вони регулярно публікуються на сторінці Центру та у "Студентському меридіані".

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

При розробці ОП "Журналістика" та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня "магістр" було залучено Савчук В.В., головну редакторку провального мовлення ТОВ "ТРК "Подільнян-ТВ". Савчук В.В. наголосила на важливості підготовки здобувачів до самостійного розв'язання комплексних проблем у галузі журналістики. Про це свідчить Протокол №2 засідання кафедри журналістики від 25 лютого 2020 року. У ході зустрічі з роботодавцями ЕГ встановила, що до роботи над ОП залучено обмежене коло фахівців-практиків.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Робота з випускниками активно ведеться як на загальноуніверситетському рівні, так і на рівні факультетів і кафедр. У ЗВО створений відповідний відділ - профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (Керівник: Адамовський В.І.). На рівні структурних підрозділів функції з відслідковування працевлаштування випускників частково покладені на заступників деканів з виховної та профорієнтаційної роботи. Під час проведення резервної зустрічі ЕГ встановила, що випускники ОП "Журналістика" працевлаштовані до низки ЗМІ України, зокрема: газети "Подільнян" телеканалів "UA:Суспільне Київ", "UA:Суспільне Хмельницький", 33 канал (м. Хмельницький), видавництва "Абетка", газети "Волинський Вісник", агенції журналістських розслідувань "Слідство.Інфо" тощо. Також, як зазначається у відомостях самооцінювання та підтверджено під час зустрічей з представниками ЗВО, на сайті університету у рубриці «Історія успіху випускника К-ПНУ» (<https://meridian.kpnu.edu.ua/?s=історія+успіху>) розміщено інформацію про деяких випускників ОП, зокрема – про Вікторію Синицю (<https://meridian.kpnu.edu.ua/?p=32543#more-32543>). Також, на сайті кафедри журналістики є спеціальна рубрика «Інтерв'ю з випускниками» (<http://journal.kpnu.edu.ua/interv-iu-z-vyupusknykam/>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

З метою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, координації та контролю за організацією освітнього процесу та його відповідності стандартам вищої освіти у ЗВО створений Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти (Керівник: Бесарабчук Г.В.). У своїй діяльності центр керується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в К-ПНУ імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1yZgWJalZ-NIcoTnCoq_fwfyUBUW4uox/view?usp=sharing), Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1oScCQelDs1mT7g4w4PCpcsJIVrqt3T9r/view?usp=sharing>), Положенням про опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1pXcw9uHLyFTw2PCkiEfSlWMnrwoYJ7hc/view?usp=sharing>) та Кодексом

академічної доброчесності К-ПНУ імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1LIOReajanExMEnG2DvgdaFNACYWUooUL/view?usp=sharing>). Під час зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ з'ясувала, що відповідно до розділу V Положення про освітні програми щорічно у ЗВО на факультетах проводиться моніторинг освітніх програм. До того ж про це свідчать протоколи засідань кафедри журналістики та науково-методичної ради факультету української філології та журналістики (<blob:https://office.naqa.gov.ua/e0c98e19-840f-46b1-92fa-19b3ff8f1243>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Проводиться первинна акредитація ОП “Журналістика” другого (магістерського) рівня Натомість ЗВО бере до уваги рекомендації ЕГ під час попередніх акредитацій, зокрема наданих до ОП “Реклама та зв'язки з громадськістю” ОБІ Журналістика (<https://public.naqa.gov.ua/vo/form/561?index=1>) щодо запровадження на постійній основі щомісячних, щоквартальних заходів, пов'язаних із підвищенням кваліфікації та стажуванням НПП кафедри. До того ж під час зустрічі ЕГ з керівником та менеджментом ЗВО ректор К-ПНУ імені Івана Огієнка Копилов С.А. зазначив, що університет реагує належним чином на рекомендації Національного агентства із забезпечення якості освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

З метою забезпечення комплексного підходу до аналізу та покращення якості освіти у ЗВО створено ряд підрозділів, взаємодія яких забезпечує ґрунтовний фундамент задля розвитку освітніх програм в цілому і ОП “Журналістика” зокрема. Наприклад: навчальний відділ, який займається організацією та контролем освітнього процесу (<http://edudept.kpnu.edu.ua/>); навчально-методичний відділ, який відповідає за координацію та контроль за організацією навчально-методичної роботи (<http://nmv.kpnu.edu.ua/>) відділ моніторингу якості підготовки фахівців та підвищення їх кваліфікації, який відповідає за інформаційне забезпечення системи управління якістю підготовки фахівців та моніторинг ефективності функціонування освітньої системи ЗВО; організацію курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників та керівників закладів освіти (<http://monitoring.kpnu.edu.ua/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО досить динамічно розвивається внутрішня система якості освіти, яка має розгалужену структуру і дозволяє забезпечити комплексний підхід до внутрішньої роботи над якістю освіти. ОП гнучко реагує на вимоги академічної спільноти і зовнішніх стейкхолдерів, які підтримують зв'язок з учасниками освітнього процесу за ОП майже на всіх його стадіях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує збільшити коло залучених стейкхолдерів з числа роботодавців до роботи над ОП та збільшити коло фахівців, які змогли б брати участь у формуванні та внесенні змін до ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Відповідність ОП “Журналістика” критерію 8 є високою, проте потребує незначних коректив.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Офіційний сайт К-ПНУ імені Івана Огієнка має чітку і логічну структуру. Зверху розміщене загальне меню, яке складається із наступних розділів: “Сервіси”, “Структурні підрозділи”, “Факультети”, “Документи “К-ПНУ”, “Дистанційна освіта”. Кожен із перелічених розділів містить підрозділи, які дозволяють отримати більш деталізовану інформацію по кожному з розділів. До того ж сайт має англomовну версію, що є позитивною практикою для залучення іноземних студентів та співпраці з міжнародними партнерами. З лівого боку до екрану прикріплена статична “плашка”, яка містить в собі посилання на основні електронні послуги, які є доступними для учасників освітнього процесу, наприклад: “Розклад” (<https://bit.ly/34NokZJ>), Система електронного навчання “Moodle” (<http://moodle.kpnu.edu.ua/>), Репозитарій (<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/>) тощо. Під час проведення акредитаційної експертизи існували періодичні проблеми з доступом до Репозитарію, однак гарант ОП повідомив, що вже ведеться робота над усуненням цієї технічної проблеми. Всі документи, які регулюють освітній процес у ЗВО, розміщені у розділі “Документи К-ПНУ” - “Публічна інформація”. Документи на ній розміщені за наступними категоріями: “Основні документи К-ПНУ”, “Документи з академічної доброчесності”, “Стратегії та перспективні напрями розвитку К-ПНУ”, “Рейтинг науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів К-ПНУ”, “Управління К-ПНУ”, “Органи громадського самоврядування К-ПНУ”, “Звіти ректора К-ПНУ”, “Самоаналіз виконання К-ПНУ критеріїв виконання та підтвердження статусу національного”, “Організація освітнього процесу в К-ПНУ”, “Освітні програми К-ПНУ”, “Наукова робота К-ПНУ”, “Інформаційний пакет К-ПНУ”, “Правила прийому до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка”, “Перелік вакантних посад в К-ПНУ”, “Фінансова та бюджетна звітність в К-ПНУ”, “Штатний розпис К-ПНУ”, “Кошторис К-ПНУ”, “Додаткові освітні та платні послуги в К-ПНУ”, “Граничний розмір плати за гуртожитки в К-ПНУ”, “Розмір плати за навчання 2020-2021 в К-ПНУ”, “Інформація щодо проведення тендерних процедур в К-ПНУ”, “Матеріально-технічне забезпечення К-ПНУ”, “Положення про структурні підрозділи К-ПНУ”, “Конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників кафедр К-ПНУ”. Безпосередньо правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, закріплені у наступних документах: Статут Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція), Правила внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка, Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. На момент проведення акредитаційної експертизи вищеперелічені документи були доступні для перегляду на сайті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Посилання на ОП “Журналістика” розміщено на офіційному сайті ЗВО (<http://kpnu.edu.ua/opp/>) і на сайті кафедри журналістики (<http://journkaf.kpnu.edu.ua/proiekt-navchalnykh-planiv/>). Під час роботи ЕГ трапився технічний збій та посилання певний час не працювало. На сьогодні триває публічне відкрите обговорення нової редакції ОП. Варто зазначити, що під час попередньої акредитації проекти освітніх програм були оприлюднені завчасно (ID 6620 № 356/АС-20).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Посилання на освітньо-професійну програму “Журналістика” оприлюднено на офіційному вебсайті К-ПНУ імені Івана Огієнка за директорією “Документи К-ПНУ” - “Публічна інформація” - “Освітні програми К-ПНУ” - ОПП. Магістр. об Журналістика. об1 Журналістика. (<https://bit.ly/382kAKE>) Документ включає в себе профіль ОП, програмні результати навчання, програмні компетентності, структурно-логічну схему освітньо-професійної програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньо-професійної програми тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Ретельне вивчення та аналіз вебсайту К-ПНУ, проведення зустрічі з гарантом ОП, адміністрацією ЗВО та студентами дає підстави ЕГ встановити, що права і обов'язки учасників освітнього процесу врегульовані внутрішніми

документами закладу вищої освіти, які відповідають вимогам законів та підзаконних нормативно-правових актів, розміщені на сайті закладу та доступні для всіх стейкхолдерів і зацікавлених осіб в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

У ході проведення акредитаційної експертизи ЕГ встановила, що на момент її проведення існує технічна проблема з доступом до репозитарію. Варто усунути технічні недоліки в роботі деяких сайтів ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітньо-професійна програма “Журналістика” в цілому відповідає критерію 9 з зауваженнями, що мають більш рекомендаційний характер.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Наявність технічних неточностей і некоректність подання інформації в звіті СО негативно впливає на сприйняття ОП (хоча в реальності, за результатами наданих експертам уточнень, пояснень, додаткової інформації та зустрічей з різними фокус-групами, експерти прийшли одноголосно до висновку про позитивну оцінку ОП), тому рекомендується звернути на це особливу увагу в подальшій роботі та запровадити практику внутрішнього моніторингу інформації, яка оприлюднюється.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність

Критерій 6. Людські ресурси

B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

B

Критерій 9. Прозорість та публічність

B

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Узгоджена Програма візиту Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.pdf</i>	4w4OyYkmaXBmWHgwlByHYvBV7DOPRFPgLARxApgflj8=
Додаток	<i>Додатки^J таблиця.pdf</i>	P2XWD1pFD8OxTXXdeQpa9RiMqfz54oc1/8pJRTuuTka=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Іванова Ірина Борисівна

Члени експертної групи

Супрун Людмила Вікторівна

Кантур Олександр Михайлович